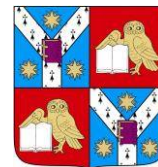

**Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice
Școala Doctorală de Filosofie și Științe Social-Politice
Domeniul: Sociologie**

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

**Reprezentările criminalității organizate la nivelul
comunităților rurale ieșene. Studiu de caz: localitățile
Grajduri și Lunca Ceteșii din județul Iași**

Conducător de doctorat:

Prof. univ. dr. Nicu GAVRILU

Doctorand,

Claudiu STAN

Iași, 2018

CUPRINS

Lista prescurt rilor, tabelelor i graficelor.....	vi
List prescurt ri:.....	vi
List tabele:	vi
List grafice:.....	vii
Introducere.....	1
Capitolul I – Criminalitatea organizat , o abordare sociologic	5
I.1. No iunea de criminalitate	5
I.2. Teorii elaborate cu privire la cauzalitatea criminalit ii	7
I.2.1. Teorii care au la baz factori de ordin biologic	9
I.2.2. Teorii care au la baz factori de ordin psihologic	11
I.2.3. Teorii sociologice.....	12
I.2.3.1. Gabriel Tarde (1843 – 1904).....	12
I.2.3.2. Enrico Ferri (1856 – 1929) i Raffaele Garofalo (1851 – 1934)	13
I.2.3.3. Emile Durkheim (1858 – 1917)	14
I.2.3.4. Clifford Robe Shaw (1895 – 1957) i Henry Donald McKay (1899 – 1980)..	16
I.2.3.5. Edwin Hardin Sutherland (1883 – 1950)	17
I.2.3.6. Robert King Merton (1910 – 2003)	18
I.2.3.7. Albert K. Cohen (1918 – 2014)	19
I.2.3.8. Richard A. Cloward (1926 – 2001) i Lloyd E. Ohlin (1918 – 2008)	20
I.2.3.9. Edwin McCarthy Lemert (1912 – 1996).....	22
I.2.3.10. Marvin Wolfgang (1924 – 1998) i Franco Ferracuti (1927 – 1992)	23
I.2.3.11. Walter Reckless (1899 – 1988).....	23
I.2.3.12. Travis Warner Hirschi (1935 – 2017).....	24
I.3. Apari ia i evolu ia criminalit ii organizate.....	25
I.3.1. Mafia	26
I.3.2. Yakuza	27
I.3.3. Triadele	28
I.3.4. Alte forme	28
I.4. Caracteristici i tipologii	30
Capitolul II – Criminalitatea organizat din România contemporan . O perspectiv sociologic	35
II.1. Evolu ia fenomenului criminalit ii.....	36
II.2. Caracteristici i tipologii ale criminalit ii organizate.....	40
II.3. Forme de manifestare ale criminalit ii organizate în România	43
II.3.1. Traficul de persoane	44
II.3.2. Traficul de droguri.....	45
II.3.3. Infrac iuni de criminalitate informatic	46
II.3.4. Infrac iuni economice i de sp lare a banilor	48
II.3.5. Infrac iuni de finan are a actelor de terorism.....	53
II.4. Tehnici de prevenire i combatere a criminalit ii organizate.....	54
II.5. Criminalitatea organizat i etnia rom	57
II.5.1. Etnie, minoritate, neam.....	57
II.5.2. Preocup ri ale societ ii române ti contemporane cu privire la romi.....	59
II.5.3. Organisme cu rol în gestionarea problematicii romilor	61
II.5.4. Aspecte demografice cu privire la popula ia de etnie rom	65
II.5.5. Percep ia criminalit ii în rândul etniei rome	67

Capitolul III – Comunitățile rurale din România	72
III.1. Delimitări conceptuale	72
III.2. Evoluția populației	74
III.3. Perspectiva sociologică asupra dezvoltării comunitare.....	76
III.3.1. Concepte cheie legate de dezvoltarea comunitară	77
III.3.2. Teorii ale dezvoltării comunitare	78
III.4. Tipologii relevante ale satelor României.....	79
III.4.1. Caracteristicile comunităților rurale	80
III.4.2. Calitatea vieții în spațiul rural	81
III.4.3. Problemele cu care se confruntă spațiul rural românesc	83
III.4.4. Tipologia socială a comunităților rurale de romi din România.....	84
III.5. Criminalitatea în zonele rurale românești.....	88
III.6. Comunitățile rurale din județul Iași.....	90
III.6.1. Comuna Grajduri, județul Iași	91
III.6.1.1. Aspecte geografice	91
III.6.1.2. Repere istorice	91
III.6.1.3. Populație	92
III.6.1.4. Aspecte sociale	94
III.6.1.4.1. Familii și locuințe	94
III.6.1.4.2. Etnii	94
III.6.1.4.3. Religii	95
III.6.1.5. Aspecte economice.....	96
III.6.1.6. Aspecte culturale	97
III.6.1.7. Arhitectură și obiective turistice.....	97
III.6.2. Comuna Ciurea, județul Iași	98
III.6.2.1. Aspecte geografice	98
III.6.2.2. Repere istorice	98
III.6.2.3. Populație	99
III.6.2.4. Aspecte sociale	100
III.6.2.4.1. Familii și locuințe	100
III.6.2.4.2. Etnii	101
III.6.2.4.3. Religii	102
III.6.2.5. Aspecte economice.....	102
III.6.2.6. Aspecte culturale	103
III.6.2.7. Arhitectură și obiective turistice.....	105

Capitolul IV – Metode și tehnici specifice cercetării sociologice a criminalității organizate

107	
IV.1. Scopul cercetării.....	108
IV.2. Obiectivele și ipotezele cercetării	109
IV.3. Grupul întreg	111
IV.4. Colectarea datelor.....	112
IV.5. Metode și tehnici de cercetare	113
IV.5.1. Observația sociologică	114
IV.5.2. Interviu semidirectiv	118
IV.5.3. Chestionarul	119
IV.5.4. Analiza documentelor sociale	120
IV.6. Limite ale cercetării.....	122

Capitolul V – Rezultatele cercetării calitative (de teren) cu privire la criminalitatea organizată în comunitățile Grajduri și Lunca Cetuii din județul Iași.....	124
V.1. Aspecte preliminare privind criminalitatea organizată în comunitățile Grajduri și Lunca Cetuii din județul Iași.....	124
V.1.1. Evoluția fenomenului criminalității organizate.....	124
V.1.1.1. Gruparea CORDUNEANU.....	124
V.1.1.2. Gruparea ST. NESCU.....	125
V.1.1.3. Gruparea APARASCHIVEI.....	125
V.1.2. Elemente de criminalitate organizată specifice comunităților de romi din localitățile Grajduri și Lunca Cetuii din județul Iași.....	126
V.2. Rezultatele observației sociologice.....	128
V.3. Rezultatele interviului semidirectiv.....	139
V.3.1. Interviuri cu persoane de etnie rom.....	140
V.3.2. Interviuri cu specialiști.....	155
Capitolul VI – Rezultatele cercetării cantitative cu privire la criminalitatea organizată în comunitățile Grajduri și Lunca Cetuii din județul Iași.....	160
VI.1. Chestionarul.....	160
VI.1.1. Elemente de statistică descriptiv.....	161
VI.1.1.1. Respondenți de etnie rom.....	161
VI.1.1.2. Respondenți români.....	174
VI.1.2. Elemente de analiză statistică.....	182
VI.2. Analiza documentelor sociale.....	186
VI.2.1. Date statistice.....	186
VI.2.1.1. Rapoarte ale D.I.I.C.O.T.....	186
VI.2.1.2. Date obținute de la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Iași.....	190
VI.2.1.3. Situațiile infracțiuni sesizate I.P.J. Iași (comunele Grajduri și Ciurea).....	194
VI.2.1.4. Situația persoanelor aflate în evidența Serviciului de Probation Iași care au domiciliul în comunele Grajduri și Ciurea.....	196
VI.2.1.5. Situația persoanelor încarcerate care au domiciliul în comunele Grajduri și Ciurea.....	200
VI.2.1.5. Situația dosarelor aflate pe rolul instanțelor de judecată cu privire la persoane care au domiciliul în județul Iași.....	202
VI.2.2. Dosare penale analizate.....	204
VI.2.2.1. Tribunalul Timișoara.....	204
VI.2.2.1.1. Situația de fapt.....	205
VI.2.2.1.2. Declarații persoane cercetate.....	206
VI.2.2.1.3. Analiza conduitei persoanelor domiciliată în localitatea Grajduri pe parcursul cercetărilor.....	209
VI.2.2.2. Tribunalul Iași.....	209
VI.2.2.2.1. Situația de fapt.....	209
VI.2.2.2.2. Declarații persoane cercetate.....	211
VI.2.2.2.3. Analiza conduitei persoanelor domiciliată în localitatea Lunca Cetuii pe parcursul cercetărilor.....	211
VI.2.2.3. Tribunalul Mureș.....	212
VI.2.2.3.1. Situația de fapt.....	212
VI.2.2.3.2. Declarații persoane cercetate.....	213
VI.2.2.3.3. Analiza conduitei persoanelor domiciliată în localitățile Grajduri și Lunca Cetuii pe parcursul cercetărilor.....	214
VI.2.2.4. Curtea de Apel Iași.....	215
VI.2.2.4.1. Situația de fapt.....	215

VI.2.2.4.2. Declarații persoane cercetate.....	217
VI.2.2.4.3. Analiza conduitei persoanelor domiciliat e în localitatea Grajduri pe parcursul cercet rilor	218
Capitolul VII – Soluții și strategii de intervenție privind combaterea criminalității organizate – din perspectiv sociologic și juridic	219
VII.1. Soluții și strategii propuse.....	219
VII.2. Prezentarea contribuțiilor proprii.....	221
CONCLUZII.....	223
Anexa nr. 1 – Ghid de observație.....	227
Anexa nr. 2 – Ghid de interviu (membri ai comunit ilor)	229
Anexa nr. 3 – Ghid de interviu (specialiști).....	232
Anexa nr. 4 – Chestionar	235
Anexa nr. 5 – Selecție de documente transmise de către autorități.....	240
Bibliografie.....	252

MOTO: „...să nu trebuie să se uite mâna, în toate felurile, în miezul preocupărilor tuturor”.

Dimitrie Gusti

Introducere

Prin lucrarea de față, ne-am propus să cercetăm nivelul de conștientizare a consecințelor implicării persoanelor din mediul rural, în special de etnie rom, în infracțiuni de criminalitate organizată deoarece, lucrând de aproape 9 ani în domeniul combaterii infracțiunilor, inclusiv de crimă organizată, am constatat faptul că fenomenul este în continuă creștere iar, până în prezent, în România, nu am identificat lucrări sau cercetări care să trateze acest subiect.

Ne-am propus să oferim o viziune, din punct de vedere sociologic, cu privire la evoluția criminalității organizate în lume și în România, punând accentul pe criminalitatea organizată din mediul rural, cu precădere a celei din localitățile Grajduri și Lunca Ceteșii din județul Iași. Având în vedere faptul că, din sfera infracțiunilor de criminalitate organizată, persoanele din grupul întocmit, îndeosebi, infracțiuni economice, respectiv evaziune fiscală și spălarea banilor, aceste fapte vor fi abordate corespunzător.

Abordarea metodologică a cuprins atât o dimensiune calitativă, prin observarea comportamentelor și realizarea unor interviuri cât și o dimensiune cantitativă, prin aplicarea de chestionare și studierea datelor statistice cu privire la fenomenul cercetat. Am ales să utilizăm un set de patru metode complementare de cercetare sociologică pentru a obține rezultate cât mai conforme cu realitatea. Prin aceste metode, am dorit să verificăm teorii cu privire la implicarea persoanelor din mediul rural în infracțiuni de criminalitate organizată dar și să generăm noi ipoteze, pe baza propriilor constatări.

„Punerea în discuție a conceptului de criminalitate organizată este strâns legată de existența, pe lângă fenomenul juridic în sine și de existența unui fenomen sociologic al crimei organizate. Nu este ușor să se cuantifice niciunul dintre cele două fenomene și, în special, să fie definite pentru că, în afară de unele trăsături comune, natura, motivele și originea crimei organizate diferă de la o țară la alta”¹.

Lucrarea este structurată în apte capitole, potrivit clasificării propuse, respectiv: capitolul I – Criminalitatea organizată, o abordare sociologică, capitolul II – Criminalitatea organizată din România contemporană, o abordare sociologică, capitolul III – Comunitățile rurale din România, capitolul IV – Metode și tehnici specifice cercetării sociologice a criminalității organizate, capitolul V – Rezultatele cercetării calitative (de teren) cu privire la criminalitatea organizată în comunitățile Grajduri și Lunca Ceteșii din județul Iași, capitolul VI – Rezultatele cercetării cantitative cu privire la criminalitatea organizată în comunitățile Grajduri și Lunca Ceteșii din județul Iași și capitolul VII – Soluții și strategii de intervenție privind combaterea criminalității organizate – din perspectivă sociologică și juridică.

¹ Codru Olaru, *Particularitățile criminalității organizate în România*, ediția a II-a, București, Editura Hamangiu, 2015, p. 2.

Capitolul I – Criminalitatea organizată , o abordare sociologică

În primul capitol, ne-am propus să definim noțiunea de criminalitate, să enumerăm o serie de teorii care analizează cauzalitatea criminalității, să prezentăm cum a apărut și s-a dezvoltat criminalitatea organizată în lume și care sunt caracteristicile acesteia.

1.1. Noțiunea de criminalitate

Ce se înțelege prin *criminalitate*? Atunci când vorbim de criminalitate, ne referim la „totalitatea infracțiunilor săvârșite pe un anumit teritoriu într-o anumită perioadă”².

1.2. Teorii elaborate cu privire la cauzalitatea criminalității

Numeroși sociologi și criminologi au încercat să găsească explicații pentru comportamentele deviante, propunând diverse teorii sau efectuând numeroase experimente pentru a putea stabili ce anume determină un individ să aibă o conduită infracțională, unii susținând că există o anumită predispoziție spre comiterea unor fapte antisociale la unele persoane iar alții că, în anumite circumstanțe excepționale, orice om poate deveni infractor.

1.3. Apariția și evoluția criminalității organizate

Criminalitatea a existat încă din cele mai vechi timpuri, iar autoritățile au încercat să contracareze extinderea fenomenului și, odată cu dezvoltarea instituțiilor statului care aveau ca scop prevenirea și combaterea infracționalității, s-au dezvoltat și practicile infracționale iar infractorii au început să se asocieze și să se specializeze, stabilindu-și roluri bine definite în cadrul grupurilor în care acționau.

1.4. Caracteristici și tipologii

De-a lungul timpului au existat și continuă să existe forme diferite de manifestare ale criminalității organizate, în funcție de zona geografică, cultura populației sau nivelul de dezvoltare al țărilor. În toate organizațiile de criminalitate organizată se remarcă organizarea de tip piramidal, loialitatea membrilor și mai ales nedivulgarea datelor din interiorul organizației.

În practică am observat faptul că, în cazul marilor grupuri infracționale organizate, membrii acestora au puterea de a penetra toate mediile (politic, judiciar, polițienesc), reușind inclusiv să aibă acces la informații care nu sunt destinate publicității, prin intermediul unor funcționari corupți.

² Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, *DEX – Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a revizuită și adăugită, București, Univers Enciclopedic Gold, 2016, p. 272.

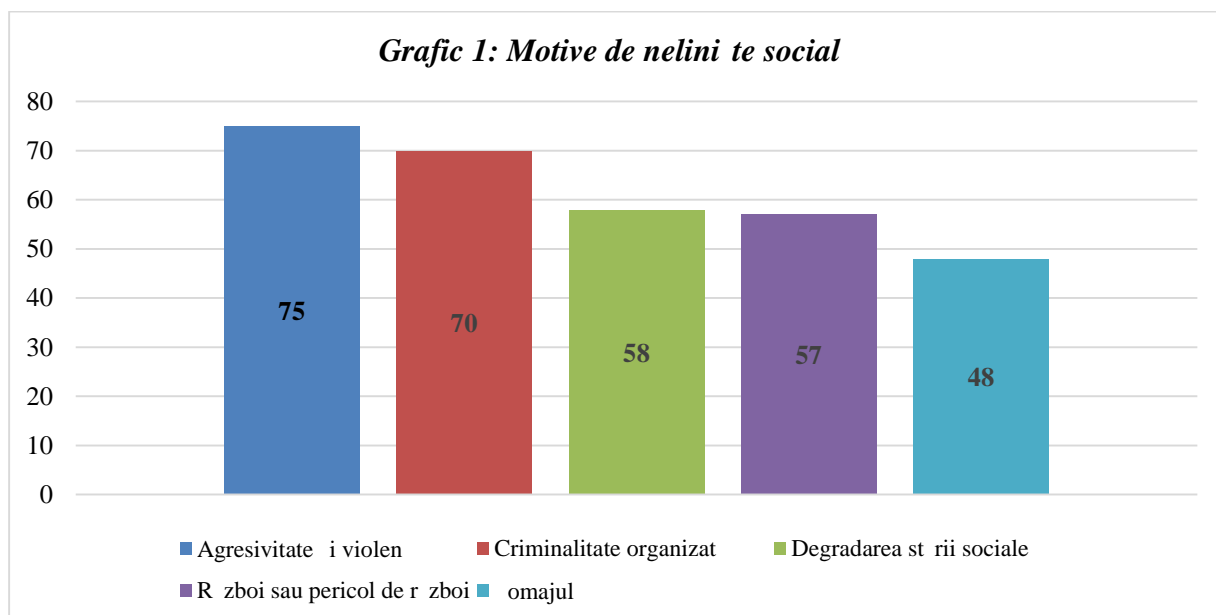
Capitolul II – Criminalitatea organizată din România contemporană . O perspectivă sociologică

În cel de-al doilea capitol, am analizat evoluția fenomenului de criminalitate organizată în România, am prezentat caracteristicile și formele de manifestare ale criminalității organizate pe teritoriul țării noastre, am identificat tehnici de prevenire și combatere a fenomenului și am abordat problematica criminalității organizate și a etniei române.

II.1. Evoluția fenomenului

După revoluția din anul 1989, sistemul dictatorial a fost înlocuit cu democrația și societatea a intrat într-un proces de evoluție rapidă, fapt ce a surprins oarecum autoritățile, care nu au putut reacționa prompt, nici din punct de vedere legislativ și nici pentru contracararea, cu succes, a diferitelor fapte antisociale.

„Într-un amplu studiu comparativ realizat în capitalele est-europene (Varșovia, Praga, Budapesta, București, Sofia, Moscova), a reieșit că, între cele 22 de motive de neliniște prezentate subiecților investigați, agresivitatea și violența, ca și criminalitatea organizată, ocupă primele două locuri cu un procent de 75%, respectiv 70%, față de degradarea stării sociale (58%), războiul sau pericolul de război (57%), omajul (48%) (vezi graficul 1)”³.

Sursa: Tudor Amza și Cosmin Petronel Amza, *op. cit.*, p. 263.

³ Tudor Amza și Cosmin Petronel Amza, *Criminologie: tratat de teorie și politică criminologică*, București, Editura Lumina Lex, 2008, p. 263.

II.2. Caracteristici i tipologii

„Ca element esențial trebuie să se rețină activitățile ce compun crima organizată au un caracter secret și bine organizat, din care cauză realizează un impact social deosebit de negativ, în multe state constituind *cancerul perfid* care vîlguiește puterea societății, amenință integritatea guvernelor, determină creșterea taxelor care se adaugă la prețul mrfurilor, periclitează siguranța și locurile de muncă ale cetățenilor, aduce daune agenților economici aflați în competiție, controlează prin forța banilor sindicatele, în final realizând o puternică influență în sfera economicului, socialului și mai ales politicului”⁴.

II.3. Forme de manifestare ale criminalității organizate în România

Când ne referim la structuri de criminalitate organizată, avem în vedere grupuri infracționale care sîvîrșesc următoarele tipuri de infracțiuni: trafic de persoane, traficul de droguri, infracțiuni de criminalitatea informatică, evaziunea fiscală, spălarea banilor și finanțarea actelor de terorism, toate acestea fiind infracțiuni de o gravitate extremă.

II.4. Tehnici de prevenire i combatere a criminalității organizate

În cazul criminalității organizate, marea provocare pentru autorități este să afle din timp cine și ce activități ilicite derulează sau intenționează să deruleze, pentru a putea documenta activitatea acestora și, în final, să declanșeze mecanisme care să elimine amenințările la adresa siguranței societății și cetățenilor. Pentru aceasta sunt utilizate instrumente și tehnici speciale de investigare și urmărirea membrilor unor grupuri infracționale organizate (interceptări telefonice sau ambientale, supravegheri video, colaboratori și investigatori sub acoperire).

II.5. Criminalitatea organizată i etnia rom

Ca o percepție generală, românii nu sunt priviți bine de către comunitățile în care trăiesc. Ei sunt imediat catalogați ca practicanți ai ceretoriei, în delictelor sau furturilor. De-a lungul timpului, aceștia și-au procurat resursele prin strategii ilegale și astfel, comunitățile au început să îi marginalizeze.

Când vorbim de grupuri de criminalitate organizată în comunitățile de romi, se remarcă faptul că „modul de organizare este de tip mafiot. Familia, destul de numeroasă, reprezintă primul pas în organizare. În principal, aceasta are la bază principiul rudeniei (prolificitatea rasei permițând acest lucru) și legea tăcerii. În capul familiei se află tatăl, ce conduce totul și are drepturi depline asupra celorlalți”⁵.

⁴ Ion Pitulescu, *Al treilea război mondial – Crima organizată*, București, Editura Națională, 1996, p. 10.

⁵ Damian Miclea, *Historiile crimei organizate*, București, Fundația Culturală Libra, 2000, p. 28.

Capitolul III – Comunitățile rurale din România

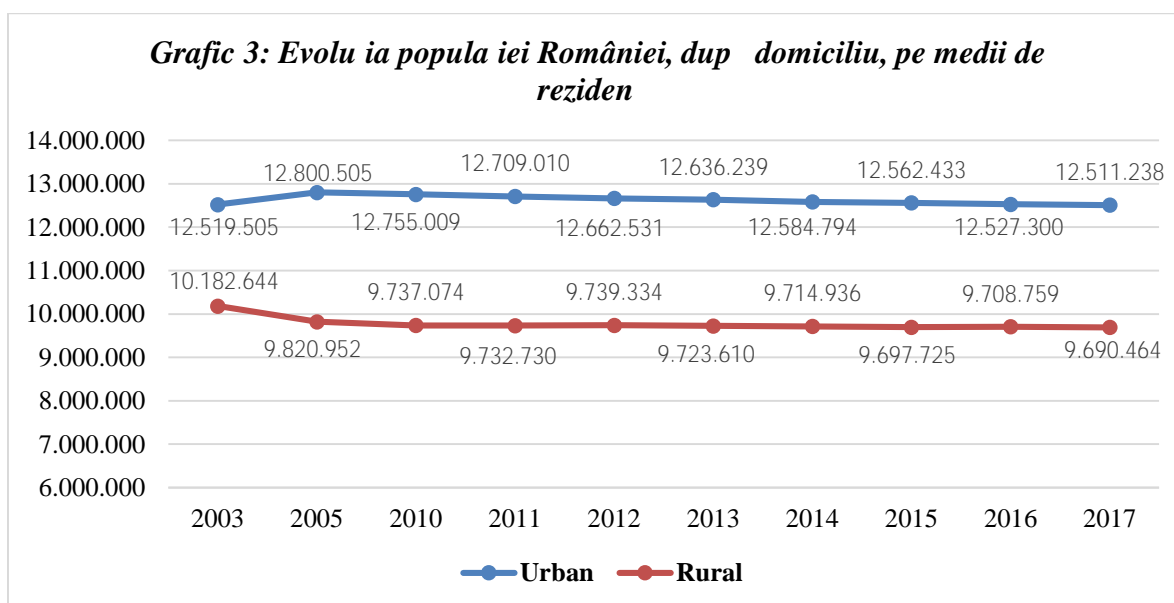
În cel de-al treilea capitol, am definit comunitatea rurală, am prezentat evoluția populației din România (la nivel urban și rural), am prezentat tipologiile relevante ale satelor din România, am abordat problema criminalității în zonele rurale și am prezentat cele două comunități în care am desfășurat cercetarea (localitățile Grajduri, comuna Grajduri și Lunca Cetăuții, comuna Ciurea, ambele din județul Iași).

III.1. Delimitări conceptuale

Termenul de comunitate este definit de Boudra ca fiind „un ansamblu de relații sociale complexe a cărui natură și ale căror orientări sunt examinate în contexte specifice: religios, economic, tiințific etc.”⁶. „Ca și familia, prietenia, cunoașterea, **comunitatea** este ceva bun de la prima vedere. Această presupunere favorabilă este justificată de ceea ce învățăm din experiență. De aici este interesul mare pentru cei care vor să o falsifice, să mintă la adpostul ei, să amintească forat de ea”⁷.

III.2. Evoluția populației

Din datele furnizate de către Institutul Național de Statistică, în perioada 2003 – 2017, populația României a scăzut, tendințele manifestându-se atât în mediul urban cât și în cel rural.

Sursa: Prelucrarea datelor furnizate de I.N.S., disponibile la <http://statistici.insse.ro>

⁶ Raymond Boudra (coord.), *Dicționar de sociologie*, traducere de Mariana Țuțuianu, completări privind sociologia românească Maria Larionescu, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2009, p. 49.

⁷ Tudor Pitulac, *Sociologia comunității*, Iași, Institutul European, 2009, p. 22.

III.3. Perspectiva sociologic asupra dezvoltării comunitare

Spațiul rural, ca și cel urban, din punct de vedere geografic, constituie o așezare formată din mai mulți sau mai puțini locuitori. „Prin urmare, sub denumirea de cadru biologic, sociologia cercetează problema populației sub diferitele ei aspecte, împreună cu diferitele urmări asupra vieții sociale a satului”⁸.

În funcție de așezarea geografică, unele comunități pot avea potențial turistic, agricol sau industrial. Alte comunități sunt izolate și nu au acces ușor la facilități, ceea ce nu permite o dezvoltare susținută.

III.4. Tipologii relevante ale satelor României

Din punct de vedere cultural, satele românești pot fi tradiționale, asociate cu izolarea, cu minorități religioase, cu minorități etnice, moderne sau de imigrare.

„Satul românesc contemporan este un terțmă al schimbării, al căutării identitare, al experimentării diferitelor modele, fiecare cu istoria sa relaționată în mod specific cu ruralul de la noi. Satul tradițional, cvasiagricol, izolat, ca o lume închisă, este modelul care pare a fi dominant în stereotipurile populației. Satul modern, nonagricol, îi se opune”⁹.

III.5. Criminalitatea în zonele rurale românești

Putem spune că principalii factori favorizanți ai criminalității sunt sărăcia și educația precară. „Lipsa de educație și sărăcia fac ca ansele de acces ale indivizilor la resursele de bunăstare să fie limitate ori aproape inexistente. În aceste condiții, indivizii apelează la însușirea ilegală a unor resurse care nu le aparțin. Se ajunge la situația în care infractorii ajung să elaboreze o adevărată ideologie de legitimare a acțiunilor lor: sărăcia este invocat drept scuz sau condiție determinantă a infracțiunii, iar lipsa de educație, drept circumstanță atenuantă”¹⁰.

III.6. Comunitățile rurale din județul Iași

Spre deosebire de tendințele cu privire la populația României, în județul Iași, am constatat că populația este în creștere, iar dominante sunt persoanele care locuiesc în mediul rural.

Din statisticile oficiale rezultă faptul că, în județul Iași, sunt înregistrate un număr de 93 de comune, care totalizează un număr total de 331 de localități, printre care și localitățile Grajduri și Lunca Cetușii, unde am efectuat noi cercetarea.

⁸ Traian Herseni, *Curs de sociologie rurală*, București, Editura Renaissance, 2007, p. 171.

⁹ Bogdan Voicu, „Introducere. Pe drumul către așezate sate” în Mihaela Voicu și Bogdan Voicu (coord.), *Satul românesc pe drumul către Europa*, Iași, Polirom, 2006, p. 16.

¹⁰ Ioan Mihăilescu, *Sociologie generală: concepte fundamentale și studii de caz*, Iași, Editura Polirom, 2003, p. 308.

Capitolul IV – Metode și tehnici specifice cercetării sociologice a criminalității organizate

În capitolul al patrulea, am prezentat care a fost scopul cercetării, ce obiective și ipoteze am avut stabilite, care a fost grupul țintă, ce metode de cercetare am utilizat și care au fost limitele cercetării. În acest capitol am considerat util să abordăm, din punct de vedere teoretic, cele patru metode și tehnici utilizate, respectiv observația, interviul, chestionarul și analiza documentelor sociale, în eventualitatea în care această lucrare va fi citită de persoane care nu de înnoirile necesare cu privire la cercetarea sociologică, încercând să punctăm principalele caracteristici ale fiecărei metode și tehnici.

IV.1. Scopul cercetării

Cu ocazia cercetării efectuate am dorit să aflăm nivelul de cunoaștere al fenomenului de criminalitate organizată în rândul locuitorilor din comunitățile Grajduri și Lunca Cetușii, din județul Iași, cu accent pe etnia română. „În primul rând, investigația în domeniul științelor sociale și comportamentale, ca oricare cercetare științifică, are ca scop descoperirea adevărului, nu producerea dovezilor pentru susținerea unei poziții deja adoptate”¹¹.

IV.2. Obiectivele și ipotezele cercetării

Ca obiective ale cercetării ne-am propus următoarele:

1. Identificarea opiniilor pe care grupul țintă le are cu privire la infracțiunile de constituire a unui grup infracțional organizat, evaziune fiscală și spălarea banilor.
2. Determinarea nivelului de încredere a grupului țintă asupra fenomenului de criminalitate organizată.
3. Identificarea atitudinii grupului țintă la aflarea consecințelor comiterii acestor tipuri de infracțiuni: constituire a unui grup infracțional organizat, evaziune fiscală și spălarea banilor (vor înceta comiterea lor sau îi vor preveni pe alții membri ai comunității cu privire la sistarea sau evitarea comiterii de acte infracționale).

Pentru a putea realiza obiectivele propuse, înainte de a ne deplasa în teren și de a obține documentele solicitate de la mai multe instituții, am formulat o serie de ipoteze, care să poată fi verificate cu ocazia cercetării în cele două comunități rurale.

Astfel, unele dintre ipotezele formulate în cadrul cercetării au fost următoarele:

¹¹ Septimiu Chelcea, *Inițiere în cercetarea sociologică*, București, Editura Comunicare.ro, 2004, p. 23.

- În comunitățile rurale unde locuiesc persoane de etnie rom, acestea din urmă, locuiesc în cartiere dedicate și nu la un loc cu populația majoritară;
- Comunitatea joacă un rol important în formarea deprinderilor infracționale;
- Românii din cele două comunități preferă să se căsătorească, în timp ce persoanele de etnie rom preferă să trăiască în concubinaj;
- Există diferențe de identificare a infracțiunilor de criminalitate organizată, după etnie.
- Persoanele de etnie rom își înființează societăți comerciale timpuriu, imediat cum legea le permite;
- Nivelul de colarizare al persoanelor de etnie rom din comunitățile Grajduri și Lunca Cetușii se limitează la ciclul primar;
- Persoanele de etnie rom din comunitățile Grajduri și Lunca Cetușii sunt implicate în activități infracționale specifice criminalității organizate, pe întreg teritoriul țării;
- Unii bărbați și unele femei de etnie rom sunt implicați/implicate în activități infracționale specifice grupurilor de criminalitate organizată;
- Majoritatea persoanelor de etnie rom din comunitățile Grajduri și Lunca Cetușii nu au cunoștințe cu privire la ce reprezintă criminalitatea organizată;
- Majoritatea persoanelor de etnie rom din comunitățile Grajduri și Lunca Cetușii nu recunosc implicarea în activități de criminalitate organizată;
- Majoritatea persoanelor de etnie rom din comunitățile Grajduri și Lunca Cetușii nu consideră infracțiunea de evaziune fiscală ca fiind o infracțiune gravă;
- Persoanele de etnie rom au fost cercetate penal în mod semnificativ mai mare decât românii din cele două comunități;
- Există o probabilitate mai mare ca persoanele cu antecedente penale să cunoască alte persoane care au săvârșit infracțiuni (de criminalitate organizată);
- În comunitățile Grajduri și Lunca Cetușii se comit cu precizie infracțiuni de evaziune fiscală și spălarea banilor;
- În comunitățile Grajduri și Lunca Cetușii există stabouri care sunt considerate mai presus de organele de anchetă penală;
- În cadrul familiilor de etnici romi, bărbatul este exclusiv cel care are putere de decizie, femeia are doar rolul de a avea grijă de casă și copii, nefiind consultată la luarea deciziilor;
- În comunele Grajduri și Lunca Cetușii sunt înregistrate mai multe societăți decât media pe țară.

În stabilirea ipotezelor am avut în vedere experiența directă în relația cu persoanele de etnie romă care s'ar încadra în infracțiuni de criminalitate organizată, încercând să intuim relațiile dintre faptele și fenomenele observate. „O ipoteză este enunțul unei realități cauzale într-o formă care permite verificarea empirică”¹².

IV.3. Grupul țintă

Locuitori din localitățile Grajduri și Lunca Cetușii, județul Iași, cu precădere cei de etnie romă.

IV.4. Colectarea datelor

Abordarea metodologică a cuprins atât o dimensiune calitativă, prin observarea comunităților și realizarea unor interviuri cât și o dimensiune cantitativă, prin aplicarea de chestionare și studierea datelor statistice cu privire la fenomenul cercetat.

Pentru atingerea obiectivelor, am observat activitățile desfășurate în comunitățile rurale Grajduri și Lunca Cetușii, am adresat întrebări și am ascultat păreri diferite ale populației cu privire la problematica cercetată. Am notat opiniile persoanelor cu care am intrat în contact, dar am ținut cont și de realitate, având în vedere lucrurile pe care le cunoaștem din activitatea profesională și verificând informațiile despre care am auzit pentru prima dată, pentru a nu ne forma o imagine falsă.

Pe timpul cercetării, am intervievat persoane care au săvârșit infracțiuni de evaziune fiscală și spălarea de bani, în cadrul unui grup infracțional organizat și care se află în diferite stadii procesuale (cercetat la parchet, trimis în judecată, condamnat etc.) dar și alți membri ai comunității care nu au fost cercetați penal, precum și doi specialiști (poliști și procuror).

Pentru colectarea datelor am aplicat și un număr de 181 de chestionare, dintre care un număr de 78 în localitatea Grajduri (44 de români și 34 de etnici romi) și un număr de 103 în localitatea Lunca Cetușii (52 de români și 51 de etnici romi).

Totodată, am analizat și o serie de documente sociale (rapoarte de activitate și statistici furnizate de către D.I.I.C.O.T., rechizitorii întocmite la nivelul D.I.I.C.O.T. / D.N.A., declarații inculpați și martori, statistici ale O.N.R.C., statistici furnizate de către I.P.J. Iași, statistici furnizate de către Serviciul de Probă și Încercare Iași, statistici încarcerări furnizate de către A.N.P. și statistici dosare înregistrate la Tribunalul Iași și Curtea de Apel Iași) cu privire la infracțiuni săvârșite de către persoane domiciliată în localitățile Grajduri și Lunca Cetușii din județul Iași, cu precădere cele de etnie romă.

¹² Theodore Caplow *apud* Septimiu Chelcea, *op. cit.*, p. 50.

IV.5. Metode și tehnici de cercetare

Pentru realizarea scopului propus, am utilizat un set de patru metode complementare de cercetare sociologic și anume: observația, interviul, chestionarul și analiza documentelor sociale, încercând să obținem rezultate cât mai conforme cu realitatea. Prin aceste metode, am urmărit să aflăm atât nivelul de cunoaștere și de înțelegere cu privire la fenomenul de criminalitate organizată al persoanelor din comunitățile Grajduri și Lunca Cetuții din județul Iași, cât și să identificăm atitudinea grupului față de aflarea consecințelor comiterii unor infracțiuni din sfera criminalității organizate. Raționamentul pentru care am ales să folosim metode atât cantitative cât și calitative de culegere a datelor, a avut în vedere faptul că „orice demers științific cuprinde, pe lângă o latură cantitativă și una calitativă, iar ignorarea acesteia din urmă poate duce la o derea în empirism”¹³.

Am dorit astfel, să ne deplasăm în comunități ***pentru a vedea realitatea*** (prin observația și interviurile realizate), dar ***ne-am și informat asupra realității***, solicitând date statistice și rapoarte elaborate de diverse instituții cu privire la fenomenul criminalității organizate în spațiul rural.

IV.6. Limite ale cercetării

„Întreaga cunoaștere este incertă. Certitudini avem doar în credințele noastre, în rest domnește incertitudinea. Cercetătorul care nu se îndoiește – în sens cartezian – de rezultatele investigației lui nu merită să fie luat în considerație”¹⁴.

Având în vedere populația întregă din comunitățile Grajduri și Lunca Cetuții din care s-au selecționat 11 persoane pentru realizarea interviurilor, nu putem extinde rezultatele cercetării prin generalizare la toți membrii comunității implicate în activități infracționale. Și în cazul chestionarelor aplicate, considerăm că eșantionul selectat a fost reprezentativ înșăși, situația reală cu privire la nivelul de cunoaștere a persoanelor care au acceptat să furnizeze date, nu poate fi extinsă la toată populația celor două comunități.

O altă barieră întâlnită în parcurgerea etapelor cercetării a fost cea legată de accesul în cele două comunități. A mai existat o problemă care ține de gradul de sinceritate al respondenților, fiind totuși vorba de fapte cu caracter penal, este posibil ca aceștia să ascundă anumite aspecte, din teama de a nu fi trași la răspundere și pentru alte fapte, nedescoperite încă de anchetatori.

¹³ Cristina Gavriluș, „Prefață. Observația și provocarea alterității” în Henri Peretz, *Metodele în sociologie: observația*, traducere și prefață de Cristina Gavriluș, Iași, Institutul European, 2002, p. 6.

¹⁴ Septimiu Chelcea, *op. cit.*, p. 41.

Capitolul V – Rezultatele cercetării calitative (de teren) cu privire la criminalitatea organizată în comunitățile Grajduri și Lunca Cetușii din județul Iași

În cel de-al cincilea capitol, am prezentat evoluția criminalității organizate din județul Iași și care sunt elementele specifice comunităților studiate și am procedat la consemnarea rezultatelor obținute din cercetarea de teren prin observație și interviurile realizate, analizând atât ipotezele care s-au confirmat cât și pe cele care nu s-au confirmat, fiind totodată în măsură să elaborăm noi ipoteze.

V.1. Aspecte preliminare privind criminalitatea organizată în comunitățile Grajduri și Lunca Cetușii din județul Iași

Criminalitatea organizată, la fel ca și criminalitatea în general, se dezvoltă în medii prielnice, profitând de sărăcie, lipsacolarizării și modelul impus de comunitate, putând spune că este oportunist. Cu cât membrii unei comunități sunt predispuși la a comite infracțiuni, cu atât și alții membri, în special cei tineri, se vor implica în astfel de activități ilicite.

În județul Iași, cu precădere în localitățile Grajduri și Lunca Cetușii, grupurile de criminalitate organizate se orientează din ce în ce mai mult către infracțiuni din sfera economică, săvârșind cu preponderență fapte de evaziune fiscală, la nivel național și al spațiului comunitar.

În concret, imediat după ce au împlinit vârsta de 18 ani, majoritatea romilor își înființează o societate comercială pe care, ulterior, o introduc în circuite financiare fictive, de pe urma cărora obțin sume însemnate de bani. Etnicii romi apelează la înființarea unor societăți comerciale cu răspundere limitată, această formă fiind cea mai la îndemână, având costurile de înființare cele mai mici.

Societățile comerciale, care nu vor fi implicate în relații comerciale reale, poartă denumirea de societăți *fantomă*, deși acestea aparent rulează cantități impresionate de bani, statul nu reușește să încaseze vreun leu de pe urma activităților desfășurate. După ce reușesc să obțină profit, în urma infracțiunilor de evaziune fiscală și spălarea banilor, etnicii romi investesc masiv în autoturisme de lux, case cu multe turnulețe și bijuterii scumpe.

„De altfel, fenomenul evazionist a fost favorizat de existența *firmelor fantomă* a căror înființare a fost și este încurajată de însăși comportarea incorectă a unor funcționari publici care

au acceptat confirmarea de situații nereale referitoare la înființarea și derularea activității acestora, devenind în acest fel complicități ai infractorilor”¹⁵.

V.2. Observația sociologică

Pentru atingerea obiectivelor am realizat cercetarea de teren în comunitățile rurale Grajduri și Lunca Ceteșii, ambele situate în județul Iași.

Cercetarea a fost efectuată în perioada noiembrie 2017 – mai 2018, în baza unui ghid de observație, atât prin observarea în mod direct și continuu, în timpul zilei a activităților desfășurate în cadrul comunităților cât și cu ocazia realizării interviurilor și aplicării chestionarelor. Am reușit să efectuăm fotografii ale locuințelor, persoanelor și activităților care se desfășurau la momentul prezenței noastre în cele două comunități, o parte dintre fotografiile fiind integrate în prezenta lucrare.

Încă de la primele deplasări în cele două comunități am remarcat faptul că acestea sunt diferite față de celelalte comunități rurale, unde nu întâlnim cartiere populate doar de etnici romi. Apropiindu-ne de cele două localități, deși nivelul de trai este unul scăzut, în ambele cazuri am remarcat, de la distanță, palatele opulente, vii colorate și cu multe turnulețe, specifice etnicilor romi.

V.3. Interviul semidirectiv

Prin interviurile realizate, am dorit să obținem date cu privire la criminalitatea organizată, atât de la persoanele de etnie romă, cât și de la specialiștii care activează în domeniul prevenirii și combaterii infracțiunilor din sfera criminalității organizate.

Pentru realizarea interviurilor cu persoanele de etnie romă a trebuit să ne deplasăm în cele două comunități, în zonele lor de confort, și abia atunci am putut purta discuții cu privire la aspectele care ne interesau.

V.3.1. Interviuri cu persoane de etnie romă

În urma cercetării, s-a constatat că vârsta la care persoanele de etnie romă încep să fie implicate în activități evazioniste este timpurie, imediat după ce tinerii împlinesc 18 ani iar legea le permite să-și înființeze o societate comercială. Aceștia urmează modelul din familie, fiind o practică de înerea de societăți comerciale.

La baza hotărârii de a înființa o firmă, un rol extrem de important o are comunitatea. În localitățile Grajduri și Lunca Ceteșii este o practică generalizată de înerea de societăți

¹⁵ Secretariatul Consiliului Suprem de Apărare a Patriei – Analiza Activității Consiliului Național de Acțiune Împotriva Corupției și Crimei Organizate în anul 1997 – nr. C.N./133 din 29.01.1998, p. 7.

comerciale și implicarea acestora în circuite financiare fictive, dar răspunderea fie nu este asumată de nimeni, fie se încearcă acreditarea ideii că, abia după ce au fost cercetați penal, au înțeles gravitatea faptelor în care au fost implicați.

În ceea ce privește noțiunile de înțeles despre criminalitatea organizată, evaziune fiscală sau spălarea banilor, persoanele intervievate au declarat fie că nu știu ce reprezintă, fie că știu ce reprezintă fiecare infracțiune în parte. În cazul celor care au susținut că știu ce înseamnă, au fost situații în care aceștia au dat definiții aproape de realitate, dar au fost și situații în care aceștia au încercat, fără succes, să explice ce reprezintă fiecare infracțiune în parte. Astfel, deși pretindeau că de înțeles tin ele necesare, în fapt, aceștia nu au reprezentarea a ceea ce reprezintă infracțiunile de criminalitate organizată.

În ceea ce privește atitudinea față de alți membri ai comunității la aflarea consecințelor comiterii infracțiunilor de constituire a unui grup infracțional organizat, evaziune fiscală și spălarea banilor, părțile respondenților sunt împărțite: o parte susține că au doar membrii familiei, altă parte susține că au pe toți membrii comunității iar o altă parte susține că nu au pe nimeni, pentru că fiecare face ce vrea și nu sunt ei în măsură să dea indicații.

În finalul interviurilor am dorit să aflăm care este părerea persoanelor intervievate despre nivelul criminalității organizate din comunitate și am avut plăcută surprindere să constatăm că aceștia nu neagă implicarea membrilor comunităților în activități ilegale de evaziune fiscală.

V.3.2. Interviuri cu specialiști

Opinia ambilor specialiști este că există criminalitate organizată în România și în județul Iași, iar fenomenul este în plină dezvoltare. Cei doi specialiști consideră că, în mediul urban este întâlnit în special criminalitate organizată, dar conexiunile acesteia ating și mediul rural.

Domeniile în care crima organizată își face simțită prezența variază de la traficul de droguri, traficul de persoane, traficul de migrați, criminalitatea informatică ajungând până la infracțiuni economice sau de finanțare a terorismului și spălarea banilor.

Din interviurile realizate cu cei doi specialiști a rezultat implicarea persoanelor de etnie română în infracțiuni de criminalitate organizată, de regulă infracțiuni economice. Referitor la atitudinea persoanelor de etnie română cu ocazia investigațiilor penale în care sunt implicați, cei doi specialiști au susținut că aceștia încearcă să se victimizeze, susțin că nu cunosc legile și că sunt folosiți de către alte persoane.

Capitolul VI – Rezultatele cercetării cantitative cu privire la criminalitatea organizată în comunitățile Grajduri și Lunca Cetuii din județul Iași

În capitolul al șaselea, am procedat la consemnarea rezultatelor obținute din analiza chestionarelor aplicate și din studierea documentelor sociale și a datelor statistice oficiale obținute cu privire la implicarea membrilor comunităților Grajduri și Lunca Cetuii în activități ilegale, analizând ipotezele formulate.

VI.1. Chestionarul

Pentru a identifica noțiunile pe care membrii comunităților Grajduri și Lunca Cetuii le dețin cu privire la infracționalitate, în general, și criminalitate organizată, în particular, am aplicat chestionare unui număr de 181 de persoane care locuiesc în cele două comunități. Astfel, am obținut date de la un număr de 78 de persoane din localitatea Grajduri (44 de români și 34 de etnici romi) și 103 persoane din Lunca Cetuii (52 de români și 51 de etnici romi).

VI.1.1 Elemente de statistică descriptivă

VI.1.1.1. Respondenți de etnie rom

În prima parte, am analizat răspunsurile primite de la cele 85 de persoane de etnie rom din comunitățile Grajduri și Lunca Cetuii. Dintre participanți, un procent majoritar de 77,65% a fost reprezentat de bărbați (66 de respondenți), femeile având un procent de 22,35% (19 respondenți).

În ceea ce privește vârsta respondenților, un procent majoritar de 55,29% a fost reprezentat de persoane între 19 și 40 de ani (47 de respondenți), urmat de un procent de 40% reprezentat de persoane între 41 și 60 de ani (34 de respondenți) și, în final, de un procent de 4,71% reprezentat de persoanele cu vârsta peste 60 de ani (4 respondenți).

Cu ocazia aplicării chestionarelor am descoperit faptul că, majoritatea etnicilor romi sunt creștini ortodocși, un procent de 92,94% (79 de respondenți) și doar 7,06% sunt creștini protestanți – penticostali (6 respondenți).

Pe timpul cercetării, am constatat faptul că, în comunitățile Grajduri și Lunca Cetuii, sunt înregistrate numeroase societăți comerciale iar principala infracțiune pentru care locuitorii din cele două comunități sunt cercetați este evaziune fiscală. Astfel, am dorit să stabilim câte persoane din cele intervievate de în sau au de înțeles societăți comerciale, rezultatul fiind că un procent de 27,1% dintre respondenți de în, în prezent, o societate comercială (23 de respondenți)

i un procent de 69,4% au de inut în trecut societ i comerciale (59 de responden i). To i responden ii au r spuns c tiu în comunitate persoane care de in societ i comerciale.

În ceea ce prive te antecedentele penale, 40% dintre responden i au sus inut c au fost cerceta i penal (34 de responden i), iar dintre ace tia, un procent de 91,17% au fost cerceta i penal pentru comiterea infrac iunii de evaziune fiscal (31 de responden i).

Am dorit s mai afl m de la responden i ce infrac iuni consider c sunt cele mai frecvente i totodat importante. Pentru a l muri acest aspect, am folosit o întrebare deschis , fiecare respondent enun ând, în mod spontan, ce infrac iuni consider el c au loc cel mai frecvent i care sunt i importante. Cu acest prilej am reu it s stabilim urm toarea ordine: infrac iunea de omor este o infrac iune important i frecvent (48,24%), urmat de evaziunea fiscal (22,35%) i viol (18,82%).

Cu privire la criminalitatea organizat , am constatat faptul c majoritatea responden ilor consider c de in no iuni despre ce reprezint criminalitatea organizat (59,5%), c au v zut/auzit emisiune despre criminalitatea organizat (72,6%) i c exist persoane în comunitate care au fost cercetate penal pentru s vâr irea unor infrac iuni din sfera criminalit ii organizate (56%).

Totodat , de i majoritatea responden ilor consider necesar o lege cu privire la prevenirea i combaterea criminalit ii organizate (86,9%), doar o mic parte dintre ace tia i cunosc o astfel de lege (12,9%).

VI.1.1.2. Responden i români

În cea de-a doua parte, am analizat r spunsurile primite de la cei 96 de români (44 din localitatea Grajduri i 52 din localitatea Lunca Cet uii). Dintre participan i, de aceast dat , un procent majoritar de 52,08% a fost reprezentat de femei (50 de responden i), b rba ii având un procent de 47,92% (46 responden i).

În ceea ce prive te vârsta responden ilor, un procent majoritar de 56,25% dintre ace tia a fost reprezentat de persoane între 19 i 40 de ani (54 de responden i), urmat de un procent de 37,5% cu vârsta între 41 i 60 de ani (36 de responden i) i, în final, de un procent de 6,25 din responden i reprezentat de persoanele cu vârsta peste 60 de ani (6 responden i).

Cu ocazia aplic rii chestionarelor, am descoperit faptul c , fa de etnicii romi care prefer s tr iasc în concubinaj, responden ii români sunt c s tori i cu forme legale. Astfel, un procent de 79,17% dintre responden i sunt c s tori i cu forme legale (76 de responden i) iar 20,83% sunt fie nec s tori i, fie divor a i sau v duvi (20 de responden i).

Cu privire la criminalitatea organizat , am constatat faptul c majoritatea responden ilor români consider c de in no iuni despre ce reprezint criminalitatea organizat (85,4%), c au

văzut/auzit emisiuni despre criminalitatea organizată (100%) și există persoane în comunitate care au fost cercetate penal pentru susținerea unor infracțiuni din sfera criminalității organizate (81,2%). Totodată, deși toți respondenții consideră necesară o lege cu privire la prevenirea și combaterea criminalității organizate (100%), doar o mică parte dintre aceștia o cunosc astfel de lege (14,6%).

VI.1.2. Elemente de analiză statistică

Ca o continuare a cercetării descriptive, am efectuat o serie de analize statistice în ceea ce privește legăturile dintre o serie de variabile incluse în instrumentul de cercetare. Analiza nu a impus ponderarea bazei de date după variabila etnică, în scopul de a avea două eșantioane independente egale.

De altfel, proporțiile între volumele celor două eșantioane ale cercetării nu diferă semnificativ de o structură în care procentele ar fi fost 50% pentru fiecare (testul binomial a indicat că proporția din eșantion pentru români de 47% nu diferă semnificativ de o valoare așteptată de 50%, $p = .457$ (1-sided)).

În continuare am testat un număr de trei ipoteze, dintre care prezentăm două.

Ipoteza 1: Persoanele de etnie romă au fost în mai mare măsură cercetate penal față de românii din eșantion.

Analiza de crosstabulare a generat următoarea situație:

Tabel 20: Persoanele de etnie romă au fost în mai mare măsură cercetate penal față de românii din eșantion

		Ați fost vreodată cercetat penal pentru susținerea unor infracțiuni?		Total
		DA	NU	
ETNIE	Număr	34	51	85
	romi Expected Count	16.0	69.0	85.0
	% within ETNIE	40.0%	60.0%	100.0%
	Număr	0	96	96
	români Expected Count	18.0	78.0	96.0
	% within ETNIE	.0%	100.0%	100.0%
Total	Număr	38	34	147
	Expected Count	38.0	34.0	147.0
	% within ETNIE	19.8%	18.8%	81.2%

Din analiza datelor, am constatat că etnia respondenților se asociază cu faptul de a fi cercetat penal pentru săvârșirea unor infracțiuni (chi square = 47.2, df = 1, p = 0.000). Persoanele de etnie romă au avut probleme de cercetare penală în mod semnificativ mai mare decât românii din cele două comunități. Ipoteza se confirmă.

Ipoteza 2: Există o probabilitate mai mare ca persoanele cu antecedente penale să cunoască alte persoane care au săvârșit infracțiuni (de criminalitate organizată).

Matricea de analiză a fost de data aceasta următoarea:

Tabel 21: Probabilitate ca persoanele cu antecedente penale să cunoască alte persoane care au săvârșit infracțiuni

		În cadrul comunității în care locuiești, cunoașteți persoane cercetate pentru săvârșirea unor infracțiuni de criminalitate organizată?		Total
		DA	NU	
Ați fost vreodată cercetat penal pentru săvârșirea unor infracțiuni?	Număr	21	13	34
	DA Expected Count	23.5	10.5	34.0
	% within Ați fost cercetat...	61.8%	38.2%	100.0%
	Număr	104	43	147
	NU Expected Count	101.5	45.5	147.0
	% within Ați fost cercetat....	70.7%	29.3%	100.0%
Total	Număr	131	125	56
	Expected Count	131.0	125.0	56.0
	% within Ați fost cercetat...	68.2%	69.1%	30.9%

Din analiza datelor, am constatat că faptul de a avea antecedente penale nu se asociază cu faptul de a cunoaște alte persoane cercetate penal pentru diverse infracțiuni (chi square = 1.043, df = 1, p = 0.307). Atât persoanele cu antecedente penale cât și cele fără antecedente cunosc alte persoane care au avut probleme penale. Concluzionăm că acest gen de răspuns este specific zonelor rurale studiate (în care *toată lumea te ce face toată lumea*). Ipoteza nu se confirmă.

VI.2. Analiza documentelor sociale

VI.2.1. Date statistice

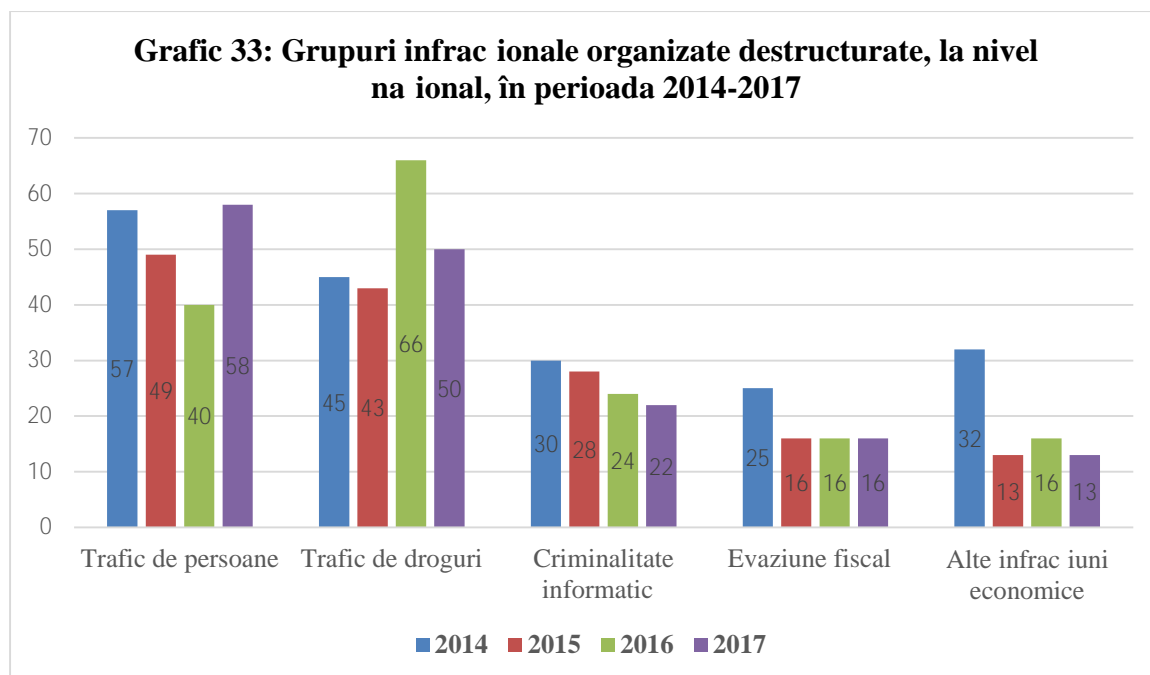
Pentru ca o cercetare sociologică să fie considerat relevant, trebuie să pornim de la cunoașterea dimensiunii și a caracteristicilor fenomenului studiat. Pentru aceasta, am solicitat, studiat și analizat mai multe documente statistice oficiale extinse precum și date punctuale cu privire la aspectele care interesau cercetarea noastră.

VI.2.1.1. Rapoarte ale D.I.I.C.O.T.

Din datele furnizate de D.I.I.C.O.T., în perioada 2010-2017, la nivel național, au fost înregistrate un număr de 8.009 dosare penale pentru comiterea de infracțiuni grave, în mod organizat (fiind cercetat inclusiv infracțiunea de constituire a unui grup infracțional organizat), fiind trimiși în judecată un număr de 7.170 de inculpați, într-un număr total de 1.379 de cauze penale.

În aceeași perioadă, la nivelul județului Iași, au fost înregistrate un număr de 338 de dosare penale pentru comiterea de infracțiuni grave, în mod organizat (fiind cercetat inclusiv infracțiunea de constituire a unui grup infracțional organizat), fiind trimiși în judecată un număr de 599 de inculpați, într-un număr total de 86 de cauze penale.

Din datele furnizate de către D.I.I.C.O.T., în perioada 2014-2017 au fost destructurate un număr total de 912 de grupuri infracționale organizate, dintre care exemplificăm:

Sursa: Prelucrarea datelor furnizate de către D.I.I.C.O.T.

VI.2.1.2. Date obținute de la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Iași

Având în vedere faptul că, pe timpul cercetării, am constatat că în localitățile Grajduri și Lunca Cetuții din județul Iași, își au sediul numeroase societăți comerciale, pentru conturarea unei imagini cât mai aproape de realitate, am solicitat date oficiale de la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Iași (O.R.C. Iași). Astfel, am remarcat faptul că, imediat după anul 1990, atât în județul Iași, cât și în localitățile Grajduri și Lunca Cetuții, numărul societăților comerciale înregistrate s-a mărit considerabil.

La sfârșitul anului 1990, în localitatea Grajduri nu era înregistrată nicio societate comercială iar în localitatea Lunca Cetuții era înregistrată o singură societate comercială. În prezent sunt înregistrate 126 de societăți comerciale în localitatea Grajduri și 706 societăți comerciale în localitatea Lunca Cetuții.

Raportând numărul de societăți comerciale existente, la populația totală din anul 2012, remarcăm faptul că, în localitatea Grajduri erau înregistrate 167 de societăți comerciale la mia de locuitori iar în localitatea Lunca Cetuții erau înregistrate 85 de societăți comerciale la mia de locuitori (*față de media pe județul Iași de 63 de societăți comerciale la mia de locuitori*).

VI.2.1.3. Situația infracțiunilor sesizate I.P.J. Iași (comunele Grajduri și Ciurea)

Pentru a ne forma o imagine cu privire la alte infracțiuni comise pe teritoriul comunelor Grajduri și Ciurea decât cele investigate de structurile specializate de parchet (D.I.I.C.O.T. și D.N.A.), am solicitat și obținut o situație de la Inspectoratul de Poliție Județean Iași, ocazie cu care am constatat faptul că, pe raza celor două comune se mai comit și alte tipuri de infracțiuni.

Conform datelor comunicate de către I.P.J. Iași, în cursul anului 2017, polițiștii s-au sesizat cu privire la comiterea a **125** de infracțiuni în comuna Grajduri și **317** infracțiuni în comuna Ciurea.

VI.2.1.4. Situația persoanelor aflate în evidența Serviciului de Probă Încercare Iași care au domiciliul în comunele Grajduri și Ciurea

O parte din persoanele condamnate de instanțele de judecată pot fi luate în continuare, în libertate iar acest lucru trebuie să respecte obligațiile impuse de către judecători, fiind luați în evidența Serviciilor de Probă Încercare de pe lângă fiecare tribunal.

Din datele comunicate de către Serviciul de Probă Încercare de pe lângă Tribunalul Iași, la data de 31.12.2017, în evidențele serviciului erau înregistrate un număr de 2.071 de persoane (1.896 de bărbați și 175 de femei).

VI.2.1.5. Situația persoanelor încarcerate care au domiciliul în comunele Grajduri și Ciurea

Pe timpul cercetării am dorit să aflăm și câte persoane domiciliat în comunele Grajduri și Ciurea sunt încarcerate în unitățile penitenciare de pe teritoriul României. Astfel, am solicitat și obținut de la Administrația Națională a Penitenciarelor situația persoanelor custodiate în perioada 2010 – ianuarie 2018, inclusiv situația juridică și pedepsele aplicate.

Din răspunsul transmis de către A.N.P. a rezultat faptul că, în perioada 2010 – ianuarie 2018, în unitățile subordonate s-au aflat/se află persoane domiciliat în comunele Grajduri și Ciurea, după cum urmează : 102 încarcerări pentru 90 de persoane din Ciurea, cu 166 de condamnări și 29 de încarcerări pentru 28 de persoane din Grajduri, cu 51 de condamnări.

VI.2.1.5. Situația dosarelor aflate pe rolul instanțelor de judecată cu privire la persoane care au domiciliul în județul Iași

Cu ocazia efectuării cercetării, am dorit să aflăm și câte persoane domiciliat în comunele Grajduri și Ciurea au fost judecate pentru săvârșirea infracțiunilor de constituire a unui grup infracțional organizat și evaziune fiscală. Astfel, am solicitat și obținut de la Tribunalul Iași și Curtea de Apel Iași situații cu privire la dosarele aflate pe rolul acestor instanțe de judecată în perioada 2010-2017.

Din datele puse la dispoziție de Tribunalul Iași și Curtea de Apel Iași, rezultă că, în fiecare an, se înregistrează pe rolul instanțelor dosare care au ca obiect săvârșirea infracțiunilor de constituire a unui grup infracțional organizat și evaziune fiscală, cele mai puține cauze fiind înregistrate în anul 2010 (9 dosare) iar cele mai multe în anul 2014 (121 de dosare).

VI.2.2. Dosare penale analizate

Pentru a ne contura o imagine cu privire la implicarea etnicilor romi din localitățile Grajduri și Lunca Cetuții din județul Iași în activități de evaziune fiscală și spălarea banilor, în mod organizat, am solicitat date statistice și am studiat un număr de patru dosare penale în care au fost efectuate cercetări inclusiv cu persoane din grupul țintă. Dosarele penale au fost instrumentate la nivelul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și la nivelul Direcției Naționale Anticorupție.

Din actele existente în dosarele studiate au rezultat date cu privire la faptul că, firmele etnicilor romi din localitățile Grajduri și Lunca Cetuții au emis facturi în valoare de milioane de lei, fără a avea la bază activități comerciale, prejudiciul cauzat statului fiind semnificativ. Din motive de confidențialitate și de protejare a datelor cu caracter personal, au fost indicate doar instanțele de judecată pe rolul cărora au fost înregistrate dosarele pentru a fi judecate.

Capitolul VII – Soluții și strategii de intervenție privind combaterea criminalității organizate – din perspectivă sociologică și juridică

În ultimul capitol, cel de-al șaptelea, am prezentat o serie de soluții și propuneri atât pentru îmbunătățirea activităților de prevenire cât și pentru combaterea fenomenului de criminalitate organizată, subliniind și contribuțiile proprii.

Din punct de vedere sociologic, oricât s-ar încerca să se stabilească motivele pentru care persoanele din comunitățile Grajduri și Lunca Cetei încalcă legea precum și cauzele conduitei lor, acestea vor rămâne un mister. În lucrarea sa, Albert Ogien, evidențiază faptul că, în „urma analizării comportamentelor deviante, se pot formula două afirmații: prima că însăși organizarea vieții sociale provoacă în numește devianța, iar a doua că a definițiiv caracteristicile universale și invariante ale criminalității și delincvenței este o sarcină la care trebuie să renunțăm”¹⁶.

VII.1. Soluții și strategii propuse

Pe timpul efectuării cercetării am constatat faptul că, la nivel național, nu este elaborată o strategie integrată privind combaterea criminalității organizate, în ansamblul ei, implicit pe noile domenii de activitate reprezentate de traficul de migrații și criminalitatea informatică. Considerăm extrem de utilă elaborarea unor astfel de strategii, iar autoritățile ar trebui să se preocupe în acest domeniu.

Pornind de la interviul realizat cu procurorul din cadrul D.I.I.C.O.T., care a susținut că trebuie realizată o analiză națională de riscuri și amenințări (A.N.R.A.), considerăm că aceasta poate fi o soluție foarte bună pentru controlul fenomenului de criminalitate organizată.

Alte strategii pot fi realizate urmărind studiile care arată că factorii atrag crima organizată și ce factori resping crima organizată ca fenomen, având în vedere faptul că crima organizată este oportunistă. Acolo unde se identifică zone în care există prohibiție, acolo sunt toate ansele ca să se infiltreze crima organizată, pentru că ei să furnizeze bunurile prohibite, obținând profituri considerabile.

Crima organizată acționează doar pentru realizarea de profit, având nevoie de infrastructură, noduri de comunicație, puncte care atrag și favorizează desfășurarea activităților. Din acest punct de vedere, putem spune că România nu este foarte atractivă pentru grupurile infracționale organizate din străinătate care au nevoie de infrastructură și canale de comunicație pentru desfășurarea activităților.

¹⁶ Albert Ogien, *Sociologia devianței*, traducere de Dana Lungu și George Neamțu, Iași, Editura Polirom, 2002, p. 188.

În ceea ce privește comunitățile rurale și cele etnice în care s-a instalat și dezvoltat criminalitatea organizată, considerăm că ar fi extrem de important să fie realizate studii foarte serioase pentru a se determina nivelul de trai, accesul la bunurile și serviciile publice, condițiile precare în care locuiesc cetățenii, capitalul educațional limitat și predispoziția la comiterea infracțiunilor, pentru a se putea interveni punctual, în funcție de specificul fiecărei comunități.

Putem spune că situația actuală a persoanelor de etnie română influențează percepția pe care o au alte state despre țara noastră, fiind un lucru defavorabil societății românești. În acest sens ar trebui dusă o politică socială susținută, prin implicarea reprezentanților etniei române, care să contribuie la modernizarea și la integrarea lor.

Pe de o parte, autoritățile trebuie să fie în măsură să implementeze strategii și programe care să conducă la prevenirea comiterii infracțiunilor de criminalitate organizată. Pe de altă parte, autoritățile trebuie să fie în măsură să combată fenomenul criminalității organizate, prin destructurarea grupurilor infracționale organizate care acționează pe teritoriul țării, condamnarea membrilor acestora (inclusiv și mai ales a liderilor), confiscarea bunurilor obținute prin activitățile ilegale și a averilor dobândite în mod ilegal.

Fiind dispuse de surse concrete, alte persoane vor fi descurajate să comită infracțiuni grave, având exemple din care să înțeleagă că autoritățile nu tolerează astfel de comportamente și reacționează prompt și dur.

VII.2. Prezentarea contribuțiilor proprii

Lucrarea de față aduce în atenție un subiect nou, reprezentat de manifestările criminalității organizate în mediul rural, cu precădere în rândul etniei române. Până în prezent nu au fost efectuate cercetări pe această temă și considerăm că fenomenul s-a extins necontrolat iar autoritățile sunt depășite și nu pot acționa eficient.

Cu ocazia efectuării prezentei cercetări, am înțeles mai bine fenomenul criminalității organizate, am căutat să înțelegem mai bine comunitățile rurale și persoanele de etnie română, reușind să confirmăm sau infirmăm o parte din ipotezele de la care am pornit cercetarea, dar am fost în măsură să elaborăm și noi ipoteze, pe baza experiențelor acumulate prin observarea comunităților și realizarea interviurilor. Aceste noi ipoteze pot fi testate în viitor și contribui la o mai bună înțelegere a fenomenului criminalității organizate, atât în ansamblul ei, cât și în cazuri particulare, în funcție de mediu și/sau etnie.

De asemenea, prin demersul nostru ne-am propus să identificăm și să oferim cele mai bune informații cu privire la reprezentările criminalității organizate în comunitățile rurale Grajduri și Lunca Cetușii, în viitor, putând fi luate decizii cu privire la implementarea unor programe sau politici pentru prevenirea și controlul fenomenului.

Concluzii

Manifestările criminalității organizate în mediul rural, cu preponderența în rândul etniei române, reprezintă o problemă complexă, motiv pentru care, în prezentul demers științific, nu am putut acoperi fenomenul în integritatea sa, dar am surprins aspecte esențiale cu privire la modalitățile de manifestare ale criminalității organizate în mediul rural, nivelul de încredere al populației precum și atitudinea acesteia cu privire la fenomen.

O primă concluzie a cercetării realizate ne arată că, în prezent, în România și în județul Iași acționează grupuri infracționale organizate, în toate domeniile, manifestându-se atât în mediul urban, cât și în cel rural, la fel ca în alte țări.

În cazul persoanelor de etnie română din comunitățile Grajduri și Lunca Cetuții, indiferent de nivelul de trai, am remarcat că obișnuiesc să-și construiască locuințele fără obținerea autorizațiilor necesare de la autoritățile locale și să se branșeze ilegal la rețeaua de electricitate din comună, fără a plăti pentru ceea ce consumă.

În mediul rural, comunitatea este cea mai influentă instituție în care persoanele de etnie română își dezvoltă deprinderile infracționale și le transmit din generație în generație. Deși comunitățile române sunt împărțite în două categorii (șraci și înștrâni), indiferent de statutul social al fiecăreia, acestea sunt implicate în activități infracționale atât la nivel înalt, cât și pe poziții de execuție.

În localitățile Grajduri și Lunca Cetuții este o practică generalizată de încrederea de societăți comerciale și implicarea acestora în circuite financiare fictive, dar răspunderea, fie nu este asumată de nimeni, fie se încearcă acreditarea ideii că, abia după ce au fost cercetați penal, au contiontizat gravitatea faptelor în care au fost implicați. Unii membri ai comunității preferă să înființeze firme pe numele copiilor sau soțiilor, fie pentru că ei au fost deja cercetați penal pentru infracțiuni economice și nu mai au voie, fie pentru că speră că, atâta timp cât ei nu apar în acte, vor putea desfășura activități infracționale fără a fi trași la răspundere.

O altă concluzie desprinsă în urma cercetării este că persoanele de etnie română nu dețin ele necesare cu privire la fenomenul de criminalitate organizată, despre ce reprezintă evaziunea fiscală sau spălarea de bani, fenomenul infracțional rezumându-se la ei doar la infracțiunile de omor, viol, furt sau tâlhărie. Cu siguranță aceștia cunosc, iar uneori chiar recunosc că activitatea firmelor pe care le controlează nu este legală, dar nu concep că pentru o activitate banală de a *da câteva facturi*, poți ajunge la pușcărie.

Considerăm faptul că prezenta teză de doctorat poate fi un punct de pornire pentru o cercetare mai aprofundată de către o instituție specializată sau un institut de cercetare, pentru a putea fi decise și implementate măsuri, în special, pentru prevenirea comiterii unor infracțiuni grave, de criminalitate organizată.

Bibliografie:

- Abraham, Pavel și Dumitrescu, Costel, *Sociologia devianței și controlul social*, București, Editura Detectiv, 2010.
- Achim, Viorel, *igăniile în istoria României*, București, Editura Enciclopedică, 1998.
- Academia Română, Institutul de Lingvistic „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, *DEX – Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a revizuită și actualizată, București, Univers Enciclopedic Gold, 2016.
- Adler, Freda; Mueller, Gerhard O.W. și Laufer, William S., *Criminology*, ediția a II-a, New York, McGraw-Hill, 1995.
- Agabrian, Mircea, *Cercetarea calitativă a socialului*, Iași, Institutul European, 2004.
- Albu, Petru, *Crima organizată în perioada de tranziție – o amenințare majoră la adresa securității internaționale*, București, Editura Ministerului Internelor și Reformei Administrative, 2007.
- Amza, Tudor și Amza, Cosmin Petronel, *Criminologie: tratat de teorie și politică criminologică*, București, Editura Lumina Lex, 2008.
- Anderson, Leon, *Deviance: social constructions and blurred boundaries*, Oakland, Editura University of California Press, 2017.
- Andreescu, Gabriel, *Nașterea și minoritățile*, Iași, Editura Polirom, 2004.
- Andrei, Petre, *Sociologie generală*, ediția a V-a, studiu introductiv de Dumitru Stan, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2010.
- Atkinson, Robert, *Povestea vieții. Interviu*, traducere de Sebastian Năsturel, Iași, Editura Polirom, 2006.
- Auge, Marc și Colleyn, Jean-Paul, *Antropologia*, prefață de Nicu Gavriluț, traducere de Camelia Grădinaru, Iași, Institutul European, 2013.
- Babbie, Earl; Halley, Fred și Zaino, Jeanine, *Adventures in social research: Data analysis using SPSS 14.0 and 15.0 for Windows*, ediția a VI-a, Thousand Oaks; Londra și New Delhi, Sage Publications, 2007.
- Banciu, Dan, *Crima și criminalitatea*, București, Lumina Lex, 2005.
- Banciu, Dan și Rădulescu, Sorin M., *Corupția și crima organizată în România – evaluări sociologice*, București, Editura Continent XXI, 1994.
- Banciu, Dan; Rădulescu, Sorin M. și Voicu, Marin, *Introducere în sociologia devianței. Teorie-Practică -Prevenire Socială*, București, Editura Enciclopedică și Enciclopedică, 1985.
- Banton, Michael, *Discriminarea*, traducere de Cristina Chiva, București, Editura DU Style, 1998.

- Barkan, Steven E., *Criminology: A Sociological Understanding*, edi ia a IV-a, New Jersey, Pearson Prentice-Hall, 2009.
- B descu, Ilie, *Enciclopedia sociologiei, volumul II: Teorii sociologice contemporane. Serii sociologice i figuri reprezentative*, Bucure ti, Editura Mica Valahie, 2006.
- B descu, Ilie; Ghinoiu, Ion i Buruian , Claudia (coordonatori), *Sociologia i etnografia comunit ilor r ne ti – studii de caz*, volumul I, Bucure ti, Funda ia Na ional pentru Civiliza ia Rural „Ni te rani”, Institutul Na ional de Cercetare pentru Civiliza ia Rural , 1999.
- B descu, Ilie; Cucu-Oancea, Ozana i i e tean, Gheorghe (coordonatori), *Tratat de sociologie rural* , Bucure ti, Mica Valahie, 2009.
- Beca, Elena, *Dezvoltarea comunit ilor*, Bucure ti, Editura Semne, 2002.
- Beccaria, Cesare, *Despre infrac iuni i pedepse*, prefa de Giulio Giorello, traducere de Dana Grasso, Bucure ti, Editura Humanitas, 2007.
- Bodu, Sebastian i Bodu, Ciprian, *Infrac iuni economice: comentarii i explica ii: adnot ri cu jurispruden a* , Bucure ti, Editura Rosetti International, 2016.
- Boncu, tefan, *Psihologia influen ei sociale*, Ia i, Editura Polirom, 2002.
- Boudra, Raymond (coordonator), *Dic ionar de sociologie*, traducere de Mariana u uianu, complet ri privind sociologia româneasc Maria Larionescu, Bucure ti, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2009.
- Brown, S.; Larsen, S.; Marrongelle K. i M. Oehrtman, *Proceedings of The 5th International Virtual Conference on Advanced Scientific Results (SCIECONF-2017)*, Vol. 5, Zilina, Editura EDIS Publishing Institution of the University of Zilina, 2017.
- Budi , Monica, *Gospod ria rural din România*, volumul I, Bucure ti, Editura Etnologic , 2004.
- Bulzan, Carmen, *Sociologia. tiin i disciplin de înv mânt*, Bucure ti, Editura ALL Educa ional, 2008.
- Buzducea, Doru, *Aspecte contemporane în asisten a social* , Ia i, Editura Polirom, 2005.
- Buzducea, Doru (coordonator), *Economia social a grupurilor vulnerabile*, Ia i, Editura Polirom, 2013.
- Cace, Sorin (coordonator), *Accesul romilor pe pia a muncii: aspira ii, factori i strategii de reu it* , Bucure ti, Editura Expert, 2007.
- Carpinschi, Anton i M rg rit, Diana, *Organiza ii interna ionale*, Ia i, Editura Polirom, 2011.
- C uneanu, Florin Daniel, *Criminalitatea organizat în legisla iile penale europene*, Bucure ti, Editura Univers Juridic, 2013.
- Chelcea, Septimiu, *Ini iere în cercetarea sociologic* , Bucure ti, Editura Comunicare.ro, 2004.
- Chiru, Maria Cristina, *Identitate etnic* , Bucure ti, Editura A.N.I., 2005.

- Ciobanu, Igor A., *Criminologie*, volumul I, Chi in u, Editura Cartdidact, 2007.
- Culic, Irina, *Metode avansate în cercetarea social : analiza multivariat de interdependen* , Ia i, Polirom, 2004.
- Dafinoiu, Ion, *Personalitatea. Metode calitative de abordare. Observa ia i interviul*, Ia i, Polirom, 2002.
- Doltu, Claudiu, *Mediul rural între supravie uire i oportunit i de afaceri*, Bucure ti, Editura Expert, 2011.
- Dumitru, Maria, *Dreptul societ ilor comerciale*, edi ia a II-a, Ia i, Institutul European, 2012.
- Durnescu, Ioan, *Asisten a social în penitenciar*, Ia i, Editura Polirom, 2009.
- Elster, Jon, *Comportamentul social: fundamentele explica iei în tiin ele sociale*, traducere de Ionu Chi , Bucure ti, Editura ALL, 2013.
- Evans, Karen, *Crime Prevention: a Critical Introduction*, Los Angeles; Londra; New Delhi, Sage Publications, 2011.
- Furtun , Carmen, *Sociologie general* , edi ia a III-a, Bucure ti, Editura Funda iei România de Mâine, 2007.
- Gavrilu , Cristina, *Socioantropologia fenomenelor divinatorii*, Ia i, Editura Institutul European, 2008.
- Gavrilu , Cristina i Gavrilu , Nicu (editors), *Human Trafficking: Secularization and Public Policy Intervention*, prefa de Cristina Gavrilu i Nicu Gavrilu , Ia i, Institutul European, 2013.
- Gavrilu , Nicu, *Imaginarul social al tranzi iei române ti*, prefa de Liviu Antonesei, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001.
- Giddens, Anthony, *Sociologie*, edi ia a III-a, traducere de Radu S ndulescu i Vivia S ndulescu, Bucure ti, Editura Bic All, 2000.
- Gliga, Constantin Ioan, *Evaziunea fiscal : reglementare, doctrin , jurispruden* , Bucure ti, Editura C.H. Beck, 2007.
- Green, Simon; Lancaster, Elizabeth i Feasey, Simon (editori), *Addressing Offending Behaviour*, Devon, Willan Publishing, 2008.
- Grigora , Vlad Alexandru, *Impactul programelor de dezvoltare comunitar asupra comunit ilor locale*, Bucure ti, Tritonic, 2014.
- Herseni, Traian, *Curs de sociologie rural* , Bucure ti, Editura Renaissance, 2007.
- Ilu , Petru (coordonator), *Dimensiuni ale familiei actuale din România*, Cluj-Napoca, Presa Universitar Clujean , 2007.
- Ilu , Petru, *Sociopsihologia i antropologia familiei*, Ia i, Editura Polirom, 2005.
- Ionescu, Ion I., *Sociologia dezvolt rii comunitare*, Ia i, Institutul European, 2004.

- Ionescu, Ion și Stan, Dumitru, *Elemente de sociologie*, volumul 1, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 1997.
- Ionescu, Maria și Căce, Sorin, *Politici publice pentru romi. Evoluții și perspective*, București, Editura Expert, 2006.
- Julian, Joseph și Kornblum, William, *Social Problems*, ediția a IV-a, New Jersey, Prentice-Hall, 1983.
- Krausz, Septimiu și Stegar, Irinel, *Mimetismul: de la obiceiuri la crimă organizată*, București, Editura Matrix Rom, 2015.
- Lăzăr, Augustin, *Anchetă antifraudă în mediul afacerilor*, ediția a II-a, București, Lumina Lex, 2008.
- Lea, John, *Crime & Modernity*, Londra; Thousand Oaks; New Delhi, Sage Publications, 2002.
- Maguire, Mike; Morgan, Rod și Reiner, Robert (editori), *The Oxford Handbook of Criminology*, ediția a IV-a, Oxford, Oxford University Press, 2007.
- Marica, George Em., *Satul ca structură psihică și socială: curs de sociologie rurală*, ediția a II-a, prefață de Andrei Negru, Cluj-Napoca, Argonaut, 2004.
- Matache, Margareta, *Dezvoltarea timpurie a copiilor romi: factori de risc și factori de protecție*, prefață de Iulia Motoc, București, Publica, 2014.
- Mărginean, Ioan, *Proiectarea cercetării sociologice*, Iași, Editura Polirom, 2000.
- McLaughlin, Eugene și Muncie, John (editori), *Controlling Crime*, Los Angeles; Londra; New Delhi, Sage Publications, The Open University, 2009.
- Miclea, Damian, *Combaterea crimei organizate – evoluție, tipologii, legislație, particularități – Curs*, volumul I, București, Editura Ministerului Administrației și Internelor, 2004.
- Miclea, Damian, *Historiile crimei organizate*, București, Fundația Culturală Libra, 2000.
- Miftode, Vasile; Nacu, Daniela; Cojocaru, Ștefan și Sandu, Antonio, *Dezvoltarea comunităților etno-culturale. Integrare europeană și interculturalitate*, Iași, Expert Projects, 2003.
- Miftode, Vasile, *Metodologia sociologică*, Galați, Editura Porto-Franco, 1995.
- Miftode, Vasile, *Tratat de asistență socială. Protecția populației specifice și automarginalizarea*, Iași, Editura Lumen, 2010.
- Mihalache, Nina Mihaela, *Srăcia: responsabilitate individuală și nivel de trai*, prefață de Nicu Gavriliuș, Iași, Institutul European, 2013.
- Mihăescu, Constanța, *Populație & ocupare. Trecut. Present. Viitor*, București, Editura Economică, 2001.
- Mihăilescu, Ioan, *Sociologie generală: concepte fundamentale și studii de caz*, Iași, Editura Polirom, 2003.

- Mihăilescu, Vintilă și Matei, Petre (coordonatori), *Condiția românească și schimbarea discursului*, Iași, Editura Polirom, 2014.
- Moldoveanu, Maria (coordonator), *Managementul culturii: universul rural*, București, Editura Expert, 2000.
- Moscovici, Serge și Buschini, Fabrice, *Metodologia științelor socioumane*, traducere de Vasile Savin, Editura Polirom, București, 2007.
- Muncie, John; Talbot, Deborah și Walters, Reece (editori), *Crime: Local and Global*, Devon, Oregon, Willan Publishing și Milton Keynes, The Open University, 2010.
- Neamțu, George (coordonator), *Enciclopedia asistenței sociale*, Iași, Editura Polirom, 2016.
- Newburn, Tim, *Criminology*, Devon, Willan Publishing, 2007.
- Ogien, Albert, *Sociologia devianței*, traducere de Dana Lungu și George Neamțu, Iași, Editura Polirom, 2002.
- Olaru, Codruș, *Particularitățile criminalității organizate în România*, ediția a II-a, București, Editura Hamangiu, 2015.
- Paraschiv, Gavril; Paraschiv, Daniel-Ștefan și Paraschiv, Elena, *Criminologie: evoluția cercetărilor privind cauzalitatea și prevenirea infracțiunilor*, București, Editura Pro Universitaria, 2014.
- Peretz, Henri, *Metodele în sociologie: observația*, traducere și prefață de Cristina Gavriliuș, Iași, Institutul European, 2002.
- Pertzeff, Dan, *Mafia rusă. Mășina ideală de spală bani*, traducere de Ileana-Mirela Voicu, București, Editura EuroPress Group, 2016.
- Pitulac, Tudor, *Înțelesul social în spațiul românesc*, Iași, Institutul European, 2014.
- Pitulac, Tudor, *Sociologia comunității*, Iași, Institutul European, 2009.
- Pitulescu, Ion, *Al treilea război mondial – Crima organizată*, București, Editura Națională, 1996.
- Popa, Adela Elena, *Sat bogat, sat sărac. Comunitate, identitate, proprietate în ruralul românesc*, Iași, Institutul European, 2010.
- Popa, Ștefan și Cucu, Adrian, *Economia subterană și spălarea banilor – abordare teoretico-metodologică*, București, Editura Expert, 2000.
- Preoteasa, Ana Maria; Căce, Sorin și Duminiș, Gelu (coordonatori), *Strategia națională de îmbunătățirea situației romilor: vocea comunităților*, București, Editura Expert, 2009.
- Rădoi, Mihaela, *Devianța socială la tineri. Dependența de substanțe*, Iași, Institutul European, 2015.
- Răducu, Cătălina-Daniela și Ștefanachi, Bogdan (coordonatori), *Securitatea umană: Provocări contemporane*, București, Editura Pro Universitaria, 2015.

- R dulescu, Sorin M., *Sociologia devianței și a problemelor sociale*, București, Lumina Lex, 2010.
- R dulescu, Sorin M. și Banciu, Dan. *Introducere în sociologia delincvenței juvenile. Adolescența – între normalitate și devianță*, București, Editura Medicală, 1990.
- Rex, John, *Rasă și etnie*, traducere de Dan Pavelescu, București, Editura DU Style, 1998.
- Rotariu, Traian, *Demografia și sociologia populației*, Iași, Editura Polirom, 2003.
- Rusu, Horațiu și Voicu, Bogdan (editori), *European Integration from East to East: civil society and ethnic minorities in a changing world*, Sibiu, Psihomedica, 2005.
- Rusu, Horațiu și Voicu, Bogdan (editori), *Perspectives on the European Postcommunist Societies*, Sibiu, Psihomedica, 2005.
- Rusu, Horațiu, *Schimbarile sociale și identitate socioculturală*, Iași, Institutul European, 2008.
- Sandu, Dumitru, *Dezvoltare comunitară : cercetare, practică, ideologie*, Iași, Editura Polirom, 2005.
- Sandu, Dumitru (coordonator), *EuroBarometrul rural: valori europene în satele românești*, București, Fundația pentru o Societate Deschisă, 2006.
- Sandu, Dumitru (coordonator), *Practica dezvoltării comunitare*, Iași, Editura Polirom, 2007.
- Scott, John și Marshall, Gordon, *A Dictionary of Sociology*, New York, Editura Oxford University Press, 2009.
- Singly de, Francois; Blanchet, Alain; Gotman Anne și Kaufmann, Jean-Claude, *Anchetă și metodele ei: chestionarul, interviul de producere a datelor, interviul comprehensiv*, prefa de Elisabeta Stănciulescu, traducere de Elisabeta Stănciulescu, Anca Laura Zahanicuț, Oana Bibiri și Alina-Agnes Lăzărescu, Iași, Polirom, 1998.
- Stan, Claudiu, lucrarea de disertație cu titlu *Studiu asupra fenomenului criminalității organizate în localitatea Grajduri, județul Iași* susținută la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice, master *Securitate comunitară și controlul violenței*, 2016.
- Stănoiu, Rodica-Mihaela *Criminologie*, volumul 1, București, Editura Oscar Print, 1997.
- Stănoiu, Rodica; Stănoiu, Emilian; Sima, Constantin; Preda, Aura și Teodorescu, Vasile, *Marea criminalitate în contextul globalizării*, București, Editura Universul Juridic, 2012.
- Secretariatul Consiliului Suprem de Apărare a Patriei – Analiza Activității Consiliului Național de Acțiune Împotriva Corupției și Crimei Organizate în anul 1997 – nr. C.N./133 din 29.01.1998.
- Suceavă, Ion și Coman, Florian, *Criminalitatea și organizațiile internaționale*, București, Editura Romcartexim, 1997
- Urbănescu, Monica; Botoș, Ilie și Zamfir, Dumitru, *Law&Crime.Net*, București, Tritonic, 2003.

- Servier, Jean, *Terorismul*, studiu introductiv de Nicu Gavrilu , traducere de Bogdan Geangal u, Ia i, Institutul European, 2002.
- Strategia de Dezvoltare Local a comunei Grajduri pentru perioada 2014 – 2020 elaborat de S.C. Bodo Invest S.R.L. Ia i.
- Tarde, Gabriel, *Legile sociale: schi a unei sociologii*, prefa de Petre Andrei, traducere de tefan VI du escu, Craiova, Editura Beladi, 2005.
- Tarnovschi, Daniela (coordonator), *Situa ia romilor în România, 2011: între incluziune social i migra ie*, Constan a, Editura Dobrogea, 2011.
- Te liuc, Emil; Grigora , Vlad i St nculescu, Manuela (coord.), *Studiu de fundamentare pentru Strategia na ional privind incluziunea social i reducerea s r ciei 2015-2020*, Bucure ti, 2015, ISBN 978-973-0-20535-0.
- Tonry, Michael (editor), *The Oxford Handbook of Crime and Public Policy*, Oxford; New York; Aukland etc, Oxford University Press, 2009.
- ran, Constantin, *Modernizare i reconstruc ie în satul românesc*, prefa de Vasile Miftode, Timi oara, Editura Augusta, 2000.
- Verdina , Traian, *Introducere în sociologia rural* , Ia i, Polirom, 2001.
- Voicu, Costic ; Voicu, Adriana Camelia i Geam nu, Ioan, *Criminalitatea organizat în domeniul afacerilor*, Târgovi te, Editura Pildner, 2006.
- Voicu, M lina i Voicu, Bogdan (coordonatori), *Satul românesc pe drumul c tre Europa*, Ia i, Polirom, 2006.
- Voinea, Maria i Dumitrescu, Florin, *Psihologie judiciar* , Craiova, Editura Sitech, 2005.
- Zamfir, C t lin, *Spre o paradigm a gândirii sociologice*, edi ia a II-a, Ia i, Editura Polirom, 2005.
- Zamfir, C t lin (coordonator), *Raport social 2014: Evaluarea capacit ii Agen iei Na ionale pentru Romi*, Bucure ti, Academia Român , Institutul de Cercetare a Calit ii Vie ii, 2014.
- Zamfir, Elena i Zamfir, C t lin, (coordonatori), *iganii între ignorare i îngrijorare*, Bucure ti, Editura Alternative, 1993.
- Zamfir, C t lin i Filipescu, Iancu, (coordonatori), *Sociologia româneasc : 1990-2010: o istorie social* , Cluj-Napoca, Editura coala Ardelean ; Bucure ti, Editura Eikon, 2015.
- Zamfir, C t lin (coordonator), *Raport social 2017: Starea social a României. Calitatea vie ii: situa ia actual i perspective pentru 2038*, Bucure ti, Academia Român , Institutul de Cercetare a Calit ii Vie ii, 2017.

ACTE NORMATIVE:

- Legea 143/2000** privind *Prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri*, republicat în Monitorul Oficial nr. 163 din 6 martie 2014.
- Legea nr. 678/2001** privind *Prevenirea și combaterea traficului de persoane*, publicat în Monitorul Oficial nr. 783 din 11 decembrie 2001.
- Legea nr. 300/2002** privind *Regimul juridic al precursorilor folosiți la fabricarea ilicită a drogurilor*, publicat în Monitorul Oficial nr. 409 din 13 iunie 2002.
- Legea nr. 656/2002 actualizat** pentru *Prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului*, republicat în Monitorul Oficial nr. 702 din 12 octombrie 2012.
- Legea nr. 39/2003 actualizat** privind *Prevenirea și combaterea criminalității organizate*, publicat în Monitorul Oficial nr. 50 din 29 ianuarie 2003.
- Legea nr. 161/2003** privind *unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției*, publicat în Monitorul Oficial nr. 79 din 21 aprilie 2003;
- Legea nr. 508/2004** privind *înființarea, organizarea și funcționarea în cadrul Ministerului Public a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT)*, publicat în Monitorul Oficial nr. 1089 din 23 noiembrie 2004 (**abrogat prin O.U.G. nr. 78/2016**).
- Legea nr. 535/2004** privind *prevenirea și combaterea terorismului*, publicat în Monitorul Oficial nr. 1161 din 8 decembrie 2004.
- Legea nr. 241/2005 actualizat** pentru *prevenirea și combaterea evaziunii fiscale*, publicat în Monitorul Oficial nr. 672 din 27 iulie 2005.
- Legea nr. 286/2009** privind *Noul Cod Penal al României*, publicat în Monitorul Oficial nr. 510 din 24 iulie 2009, în vigoare de la 1 februarie 2014.
- Legea nr. 135/2010** privind *Noul Cod de Procedură Penală*, publicat în Monitorul Oficial nr. 486 din 15 iulie 2010, în vigoare din 1 februarie 2014.
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 78** din 7 octombrie 2004 pentru *înființarea Agenției Naționale pentru Romi*, publicat în Monitorul Oficial nr. 69 din 21 octombrie 2004 și aprobat prin Legea nr. 7 din 28 februarie 2005.
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 78** din 16 noiembrie 2016 pentru *organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative* publicat

în Monitorul Oficial nr. 938 din 22 noiembrie 2016 – aprobat prin Legea nr. 120 din 04.06.2018.

Hot r ̃area de Guvern nr. 17 din 31 ianuarie 1997 privind ̃nfiin area, organizarea i func ionarea Departamentului pentru Protec ia Minorit ilor Na ionale, publicat ̃n Monitorul Oficial nr. 17 din 5 februarie 1997.

Hot r ̃area de Guvern nr. 459 din 7 august 1998 privind ̃nfiin area, organizarea i func ionarea Comitetului Interministerial pentru Minorit i Na ionale, publicat ̃n Monitorul Oficial nr. 295 din 11 august 1998.

Hot r ̃area de Guvern nr. 430 din 25 aprilie 2001 privind aprobarea Strategiei Guvernului Rom ̃niei de ̃mbun t ire a situa iei romilor, publicat ̃n Monitorul Oficial nr. 252 din 16 mai 2001.

Decizie nr. 12/2014 din 02/06/2014 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ̃n materie penal din cadrul ̃naltei Cur i de Casa ie i Justi ie, publicat ̃n Monitorul Oficial, Partea I, nr. 507 din 08 iulie 2014.

RESURSE WEB:

Articol „Am nunte explozive ̃n cel mai complex dosar de contraband din 2014” ̃n *Ziarul de Ia i*, <http://www.ziarulevenimentul.ro/stiri/moldova/amanunte-explozive-in-cel-mai-complex-dosar-de-contrabanda-din-2014-video--183025.html>, (vizualizat ̃n data de 14.04.2016, ora 17.30).

Articol „Clanul Corduneanu DECAPITAT! Interlopii au primit ani grei de pu c rie” ̃n *Ziarul de Ia i*, <http://www.ziaruldeiasi.ro/stiri/clanul-corduneanu-decapitat-interlopii-au-primit-ani-grei-de-puscarie--121606.html>, (vizualizat ̃n data de 14.04.2016, ora 17.00).

Articol „Comuna iesean Ciurea. ̃n drum spre statutul de localitate european ” ̃n revista *Lumea Satului*, <https://www.lumeasatului.ro/articole-revista/1875-comuna-ieseana-ciurea-in-drum-spre-statutul-de-localitate-europeana.html>, (vizualizat ̃n data de 22.04.2018, ora 12.00).

Articol „Crima organizat din Rom ̃nia – r zboiul negru de l ̃ng noi” ̃n revista *Descopera .ro*, <http://www.descopera.ro/descopera-secretele-mafiei/4904272-crima-organizata-din-romania-razboiul-negru-de-langa-noi>, (vizualizat ̃n data de 18.05.2016, ora 18.30).

Articol „Grajduri, cea mai mare poart din Ia i spre UE. Rom ̃nii de aici au fost invada i i au ajuns minoritari la ei acas ” ̃n *Ziarul de Ia i*, <https://www.ziaruldeiasi.ro/stiri/grajduri-cea-mai-mare-poarta-din-iasi-spre-ue-romanii-de-aici-au-fost-invadati-si-au-ajuns-minoritari-la-ei-acasa--82172.html>, (vizualizat ̃n data de 02.04.2018, ora 20.00).

Prezentarea Agenției Naționale Împotriva Traficului de Persoane, <http://www.antitrafic.ro/c1--anitp/s1.html>, (vizualizat în data de 12.01.2018, ora 14.00).

Rezultatele finale ale Recensământului din 2011: „*Tab8. Populația stabilă după etnie – județe, municipii, orașe, comune*”, www.recensamantromania.ro/wp-content/uploads/2013/07/sR_Tab_8.xls, (vizualizat în data de 15.01.2016, ora 18.30).

Site-ul Agenției Naționale Antidrog, <http://www.ana.gov.ro>, (vizualizat în data de 12.02.2018, ora 17.00).

Site-ul Camereii Deputaților, http://www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?cam=2&idp=6778, (vizualizat în data de 17.11.2017, ora 18.00).

Site-ul Departamentului pentru Relații Interetnice, prezentarea Consiliului minorităților naționale, <http://www.dri.gov.ro/consiliul-minoritatilor-nationale/>, (vizualizat în data de 26.12.2017, ora 14.00).

Site-ul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, <http://www.diicot.ro/>, (rapoarte de activitate, comunicate de presă, vizualizate în perioada 14.04.2016-02.04.2018).

Site-ul Direcției Naționale de Probațiune, <http://www.just.ro/directia-nationala-de-probatiune/>, (vizualizat în data de 23.02.2018, ora 17.00).

Site-ul Institutului Național de Statistică (I.N.S.), <http://statistici.INSSE.ro>, (vizualizat în data de 22.04.2018, ora 14.00).

Site-ul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (O.N.P.C.S.B.), <http://www.onpcsb.ro/html/prezentare.php>, (vizualizat în data de 12.01.2017, ora 12.30).

Site-ul Oficiului Național al Registrului Comerțului (O.N.R.C.), <https://www.onrc.ro/index.php/ro/despre-onrc>, (vizualizat în data de 21.04.2018, ora 10.50).

Site-ul Primăriei comunei Ciurea, județul Iași, http://www.comunaciurea.ro/ari2_4257-aspecte_generale.html, vizualizat în data de 05.04.2017, ora 18.30).

Site-ul Primăriei comunei Grajduri, județul Iași, http://www.primariagrajduri.ro/prezentare_locala, (vizualizat în data de 05.04.2017, ora 16.30).

Site-ul Sistemului Informatic destinat Gestiunii Registrului Agricol în format electronic SIGRA-IS 3, județul Iași, <http://sigra.icc.ro/grajduri.html>, (vizualizat în data de 02.04.2018, ora 21.00).

Suport de curs – Metode de cercetare calitativă, http://elisabetastanciulescu.ro/wp-content/uploads/2011/03/Observatia-cantitativa-si-calitativa_Esantionarea-calitativa_.pdf, (vizualizat în data de 02.05.2017, ora 12.00).